

➔ Gå til opprinnelig kunngjort versjon

Forskrift om produksjon og eksport av næringsmidler og fôrvarer til land utenfor EØS på særskilte vilkår

Dato	FOR-2018-08-31-1319
Departement	Helse- og omsorgsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet
Ikrafttredelse	01.10.2018
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2003-12-19-124-§5, LOV-2003-12-19-124-§7, LOV-2003-12-19-124-§9, LOV-2003-12-19-124-§10, LOV-2003-12-19-124-§11, LOV-2003-12-19-124-§12, LOV-2003-12-19-124-§15, LOV-2003-12-19-124-§16, LOV-2003-12-19-124-§17, LOV-2003-12-19-124-§21, LOV-2003-12-19-124-§33, FOR-2003-12-19-1790
Kunngjort	14.09.2018 kl. 13.15
Korttittel	Forskrift om næringsmidler og fôrvarer til land utenfor EØS

Kapitteloversikt:

Hoveddel

Merknader til forskrift om produksjon og eksport av næringsmidler og fôrvarer til land utenfor EØS på særskilte vilkår

---

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet 31. august 2018 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 5, § 7, § 9, § 10, § 11, § 12, § 15, § 16, § 17, § 21 og § 33 jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å ivareta helsemessig trygge næringsmidler og fôrvarer og legge til rette for markedsadgang til land utenfor EØS.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for produksjon og omsetning for eksport av næringsmidler og fôrvarer som ikke oppfyller kravene i regelverket for omsetning i EØS.

Forskriften gjelder for virksomheter som håndterer næringsmidler og fôrvarer som nevnt i første ledd, herunder eksportører.

§ 3. Særskilte vilkår for produksjon og omsetning for eksport av næringsmidler og fôrvarer som ikke oppfyller kravene i regelverket

Næringsmidler og fôrvarer som produseres og eksporteres, skal oppfylle de relevante kravene i næringsmiddelregelverket, med mindre

- a) noe annet kreves av myndighetene i importlandet eller er fastsatt i lover, forskrifter, standarder, regler for god praksis og andre rettslige og forvaltningsmessige framgangsmåter i importlandet, og virksomheten kan dokumentere dette, eller
- b) myndighetene i importlandet uttrykkelig aksepterer næringsmidlene eller fôrvarene og er kjent med hvorfor de ikke kan omsettes i EØS, og næringsmidlene ikke er helseskadelige og fôrvarene er trygge.

I tillegg til vilkårene i første ledd skal følgende vilkår være oppfylt:

- a) Næringsmiddelet eller fôrvaren skal ikke være trukket tilbake fra markedet i EØS.
- b) Næringsmidler og fôrvarer skal under produksjon og lagring holdes adskilt fra næringsmidler og fôrvarer som skal omsettes på EØS-markedet.
- c) Virksomheten skal ha rutiner for å sikre at næringsmidlene og fôrvarene eksporteres til mottakerlandet.

Næringsmidler og fôrvarer som skal eksporteres etter denne paragrafen, skal merkes med «EXPORT TO NON-EU COUNTRIES». Informasjon om hvorfor varen ikke kan omsettes på EØS-markedet og hvilket land den kan eksporteres til, skal følge varen.

§ 4. Melding til Mattilsynet

Virksomheter som benytter unntaksbestemmelsen i § 3, skal melde fra om dette til Mattilsynet før produksjon og eksport settes i gang. Melding sendes på skjema fastsatt av Mattilsynet.

§ 5. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak, jf. matloven § 23, for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak i henhold til matloven § 24 til § 26.

§ 6. Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 7. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. oktober 2018.

Merknader til forskrift om produksjon og eksport av næringsmidler og fôrvarer til land utenfor EØS på særskilte vilkår

Matloven med en rekke utfyllende forskrifter regulerer produksjon og omsetning av næringsmidler og fôrvarer i Norge. Det følger av forarbeidene til matloven at loven også skal bidra til å ivareta norsk eksport. Denne forskriften vil bidra ved å legge til rette for markedsadgang til land utenfor EØS.

Land utenfor EØS-området kan ha andre krav til næringsmidler og fôr enn de som gjelder for EØS-markedet. Denne forskriften regulerer eksport til tredjeland, dvs. land utenfor EØS-området, for de tilfeller tredjelandet stiller særskilte krav til import som ikke samsvarer med kravene i det norske/europeiske nærings- og fôrmiddelregelverket.

Merknad til hjemmelsfeltet

Forskriften er fastsatt i felleskap av Helse- og omsorgsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Ansvarsområdet for de ulike departementene følger av delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 som gjelder for matloven og alle underliggende forskrifter.¹

Merknad til § 1

Formålsbestemmelsen er todelt. Forskriften skal ivareta markedsadgangen ved å legge til rette for at virksomheter kan produsere og eksportere varer som følger andre krav enn EØS-regelverket. Samtidig er det et krav om at eksport av næringsmidler og fôrvarer skal være helsemessig trygge. Formålet om å ivareta helsemessig trygge næringsmidler og fôrvarer skal hindre dumping av helsefarlige næringsmidler og utrygge fôrvarer.

Merknad til § 2

Forskriften omfatter både produksjon og omsetning. Med ordet «håndterer» menes virksomheter som har befatning med produksjon og omsetning av varer som omfattes av forskriften.

Merknad til § 3

Bestemmelsen beskriver hvilke vilkår som må være oppfylt for at man skal kunne fravike næringsmiddelregelverket. Begrepet næringsmiddelregelverket er hentet fra EUs matlovsforordning «food law», som er implementert gjennom matlovsforskriften. Definisjonen følger av art. 3, og er som følger: *«lover og forskrifter om næringsmidler i alminnelighet og næringsmiddeltrygghet i særdeleshet, både på Fellesskapsplan og nasjonalt plan. Det omfatter alle ledd i produksjon, bearbeiding og distribusjon av næringsmidler, og også av fôr som produseres eller gis til dyr bestemt til næringsmiddelproduksjon».*

I andre ledd bokstav a) er det et vilkår om at næringsmiddelet eller fôrvaren ikke skal være trukket tilbake fra markedet i EØS. Ordlyden er hentet fra tilpasningsteksten til art. 12 i food law. Dette innebærer at dersom en vare er vurdert som helsefarlig av myndighetene i et annet EU-land og ikke kan omsettes i EØS, så kan den heller ikke eksporteres fra Norge. Vilkåret må tolkes i lys av formålsbestemmelsen og forskriften for øvrig. Man forstår dermed bestemmelsen slik at dette gjelder varer som er trukket tilbake fra markedet av helsemessige årsaker. Varer som er trukket tilbake f.eks. på grunn av lønnsomhetsvurderinger, vil ikke omfattes av formålet til forskriften.

Merknad til § 4

For at Mattilsynet skal kunne føre korrekt tilsyn med virksomhetene som skal produsere og/eller eksportere varer etter denne forskriften, så må virksomhetene sende inn melding til Mattilsynet før produksjonen og eksporten settes i gang.

¹ Forskrift 5. mai 2004 nr. 884 om delegering av myndighet til Mattilsynet etter matloven.